

Sygn. akt I C 1093/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny

w następującym składzie :

Przewodniczący : Sędzia SR Joanna Borkowska

Protokolant : staż. Martyna Suplewska

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa E. K.

przeciwko (...) w P.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) w P. na rzecz powódki E. K. kwotę 20 000 (dwadzieścia tysięcy) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od pozwanego (...) w P. na rzecz powódki E. K. 841,50 (osiemset czterdzieści jeden złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje pobrać od powódki E. K. oraz od pozwanego (...) w P. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwoty po 304,84 złotych (trzysta cztery złote osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 1093/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 grudnia 2014 r. powódka E. K., reprezentowana przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniosła o zasądzenie od pozwanego Č. (...)A. S. w P. kwoty 40.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 10 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia zgodnie z art. 446 § 4 k.c., zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 4.800 zł wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, ewentualnie według złożonego spisu kosztów.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powódki wskazał, iż w dniu 7 maja 2013 r. w Z. kierujący pojazdem marki H. o nr rej. (...) M. S. podczas przejeżdżania przez przejazd kolejowy nie dostosował się do znaku stop, wjeżdżając na tory kolejowe wprost pod nadjeżdżający pociąg i doprowadził do zderzenia z nim. Na skutek przedmiotowego zdarzenia śmierć poniósł pasażer w/w pojazdu – brat powódki J. P. (1). Posiadacz pojazdu korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów na podstawie umowy zawartej z pozwanym. Wskutek śmierci brata powódka doznała krzywdy.

/pozew k. 2 – 8/

Odpis pozwu został doręczony pozwanemu dnia 16 marca 2015 r.

/potwierdzenie odbioru k. 47/

W odpowiedzi na pozew z dnia 18 lutego 2015 r. pozwana Č. pojišťovna A. S. w P. działająca przez Č. pojišťovna Spółka Akcyjna z (...) w W., reprezentowana przez radcę prawnego, wniosła o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Pełnomocnik pozwanej wskazał, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwana wypłaciła powódce kwotę 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć osoby najbliższej oraz 600 zł tytułem zwrotu kosztów pochówku. Pozwana wskazała, iż żądanie powódki kwestionuje co do wysokości. W ocenie pozwanej z samego faktu pokrewieństwa nie wynika zasadność zasądzenia zadośćuczynienia. Pozew zawiera jedynie ogólne stwierdzenia dotyczące więzi łączącej powódkę z bratem. Nadto w ocenie Sądu ewentualne odsetki winny zostać zasądzone od dnia wyrokowania z uwagi na ich waloryzacyjny charakter.

/odpowieź na pozew k. 49 – 51 v./

Na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2015 r. pełnomocnik powódki cofnął powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 10.000 zł.

Pełnomocnik pozwanego oświadczył, iż nie uznaje powództwa i wniósł o jego oddalenie.

/protokół rozprawy z dn. 27.08.2015 r. k. 85 – 87/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 maja 2013 r. w Z. kierujący samochodem osobowym marki H. o nr rej. (...) M. S. naruszył zasady w ruchu drogowym w ten sposób, że podczas przejeżdżania przez przejazd kolejowy nie dostosował się do znaku stop, wjechał na tory kolejowe wprost pod nadjeżdżający pociąg i doprowadził do zderzenia z nim.

/bezsporne/

Wskutek zdarzenia z dnia 7 maja 2013 r. pasażer pojazdu marki H. o nr rej. (...) J. P. (1) doznał obrażeń ciała które skutkowały jego śmiercią.

/bezsporne/

Posiadacz pojazdu marki H. o nr rej. (...) w dacie wypadku korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej z pozwanym.

/bezsporne/

Pismem z dnia 8 stycznia 2014 r. powódka reprezentowana przez (...) S.A. wniosła wobec pozwanego żądanie wypłaty na jej rzecz kwoty 40.000 zł z tytułu zadośćuczynienia po śmierci brata. Żądanie powódki spotkało się z odmową pozwanego z dnia 9 kwietnia 2014 r.

/bezsporne/

Powódka reprezentowana przez pełnomocnika złożyła odwołanie od przedmiotowej decyzji pismem z dnia 16 października 2014 r. Jednocześnie powódka wystosowała żądanie wypłaty na jej rzecz zadośćuczynienia w kwocie 60.000 zł oraz kwoty 40.000 zł z tytułu pogorszenia sytuacji życiowej.

/bezsporne/

Decyzją z dnia 19 listopada 2014 r. pozwana przyznała powódce zadośćuczynienie po śmierci osoby bliskiej w kwocie 10.000 zł oraz zwrot kosztów pogrzebu w kwocie 600 zł. Wypłata świadczenia nastąpiła 20 listopada 2014 r.

/decyzja z dn. 19.11.2014 r. k. 61, potwierdzenie przelewu k. 64/

Powódka E. K. nie korzystała z pomocy psychologa, psychiatry w związku z wypadkiem z dnia 7 maja 2013 r.

/bezsporne/

Powódka miała dobry kontakt ze zmarłym bratem J. P. (2). Zmarły był bezdzietnym wdowcem od 2005 r., zaś powódka jest rozwódką. Mieszkali blisko siebie, codziennie się kontaktowali. Powódka prowadziła bratu gospodarstwo domowe, niemal codziennie u niego bywała – gotowała, prała. Przed śmiercią żony J. P. (2) przyjaźniła się z nią. Rodzeństwo spędzało razem również wszystkie uroczystości. J. P. (2) był schorowany, cierpiał na cukrzycę, nadciśnienie. Był osobą bardzo dobrą, lecz trochę niesamodzielną. J. P. (2) wspomagał powódkę finansowo kwotami rzędu 600 – 700 zł miesięcznie. Gdy powódka się rozwiodła, a jej syn był mały, zawsze mogła liczyć na pomoc zmarłego i jego żony w postaci wspólnych obiadów i spotkań, opieki nad dzieckiem.

/zeznania świadka E. M., protokół rozprawy z dn. 27.08.2015 r. k. 85 – 87, dowód z przesłuchania powódki w charakterze strony, protokół rozprawy z dn. 2.06.2016 r. k. 130 – 131/

E. K. oprócz zmarłego J. P. (2) w Ł. miała jeszcze dwóch braci, z których jeden zmarł 10 lat temu, a z drugim nie mają aż tak dobrego kontaktu, gdyż brat ten ma swoją rodzinę. Powódka ma 33 – letniego syna, który jednak dużo pracuje poza Ł., a także ma oddzielne mieszkanie. Kontakty powódki z synem są jednak bardzo dobre. W Ł. nie ma innej rodziny.

/zeznania świadka E. M., protokół rozprawy z dn. 27.08.2015 r. k. 85 – 87, dowód z przesłuchania powódki w charakterze strony, protokół rozprawy z dn. 2.06.2016 r. k. 130 – 131/

O wypadku powódka dowiedziała się od żony drugiego brata w dniu 8 maja 2013 r. Powódka uczestniczyła w okazaniu zwłok, co bardzo przeżyła. Powódka porządkowała również rzeczy zmarłego, zachowała jego zdjęcia i dyplomy.

/dowód z przesłuchania powódki w charakterze strony, protokół rozprawy z dn. 2.06.2016 r. k. 130 – 131/

Powódka codziennie wspomina brata, myśli o tym co by w danej sytuacji powiedział. Co tydzień w niedzielę odwiedza grób brata. Po śmierci J. P. (2) przeżyła załamanie nerwowe.

/zeznania świadka E. M., protokół rozprawy z dn. 27.08.2015 r. k. 85 – 87, dowód z przesłuchania powódki w charakterze strony, protokół rozprawy z dn. 2.06.2016 r. k. 130 – 131/

Wskutek zdarzenia z dnia 7 maja 2013 r. z psychiatrycznego punktu widzenia u powódki rozwinęła się adekwatna, prawidłowa reakcja afektywna o obrazie reakcji żałoby. Reakcja żałoby powódki nie spowodowała przekroczenia zdolności adaptacyjnych ustroju, a co za tym idzie nie przyczyniła się do powstania u powódki żadnych, symptomatycznych zaburzeń psychopatologicznych. Reakcja na śmierć J. P. (1) nie miała zatem nietypowego przebiegu.

Aktualny stan psychiczny powódki nie wymaga interwencji psychiatrycznej ani psychologicznej. Rokowanie co do stanu psychicznego powódki jest pomyślne.

U powódki nie występują zaburzenia nerwicowe w następstwie urazu czaszkowo – mózgowego, pozostające w związku przyczynowo – skutkowym ze śmiercią J. P. (2). Powódka nie doznała zatem trwałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Subiektywne skargi powódki mają związek głównie z jej sytuacją życiową i finansową oraz cechami osobowościowymi. Nie spełniają one kryteriów jakichkolwiek symptomatycznych zaburzeń psychosomatycznych.

/dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii A. M. z dn. 28.01.2016 r. k. 104 – 117/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego przedstawionego przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powódka dochodziła zasądzenia od strony pozwanej zadośćuczynienia za krzywdę doznaną wskutek śmierci jej brata. Strona pozwana nie uznała powództwa w zakresie jego wysokości, podnosząc, iż żądania powódki są wygórowane, zaś pozwana wypłaciła już kwotę 10 000 złotych tytułem zadośćuczynienia. Spór między stronami dotyczył zatem ustalenia wysokości „odpowiedniego zadośćuczynienia” za śmierć osoby bliskiej. W ocenie Sądu powództwo podlegało uwzględnieniu jedynie w części.

Według art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Również zgodnie treścią przepisu art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 z zm.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego są zobowiązani – na podstawie prawa – do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę. W tej sprawie odstawą odpowiedzialności sprawcy szkody był przepis art. 436 § 1 k.c.

Stosownie do treści art. 446 § 3 k.c. Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej. Z dniem 3 sierpnia 2008 roku ustawą z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 116, poz. 731) dodano § 4, zgodnie z którym sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Art. 446 § 4 k.c. znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie, ponieważ zdarzenie wywołujące szkodę nastąpiło w dniu 7 maja 2013 roku – po wejściu w życie cytowanej noweli (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2010 roku, II CSK 248/10, Biul. SN 2011/3/13).

Dyspozycja art. 446 KC przepis § 4 stanowi realizację wielokrotnie podnoszonego postulatu o uzupełnienie zapisu zawartego w § 3 komentowanego przepisu o możliwości przyznania najbliższym członkom rodziny zmarłego - niezależnie od odszkodowania - także zadośćuczynienia pieniężnego. Zakresem odszkodowania na podstawie art. 446 § 4 k.c. objęty jest uszczerbek niemajątkowy doznany przez najbliższych członków rodziny zmarłego, w następstwie jego śmierci, wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. W tym przypadku chodzi o wynagrodzenie szkody niemajątkowej po utracie osoby bliskiej – zmarłej wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia. W istocie chodzi zatem o wynagrodzenie szkody poniesionej przez „pośrednio” poszkodowanego na skutek zdarzenia, za które odpowiedzialność ponosi sprawca (bądź zakład ubezpieczeń – w przypadku roszczeń dochodzonych na podstawie umowy ubezpieczenia). Fakultatywny charakter zadośćuczynienia za krzywdę ("sąd może także przyznać") nie oznacza dowolności organu stosującego prawo co do możliwości korzystania z udzielonej mu kompetencji (wyrok SN z 17 stycznia 2001 r., II KKN 351/99, Prok. i Pr. z 2001, nr 6, s. 11).

Zadośćuczynienie jako roszczenie uregulowane w art.446 k.c. § 4 przysługuje wyłącznie członkom najbliższej rodziny. Tym samym, ma kompensować nie tyle doznany ból spowodowany śmiercią osoby bliskiej, lecz przedwczesną utratę członka rodziny.

W judykaturze wypracowano powszechnie przyjmowane obecnie kryteria przyznawania zadośćuczynienia w oparciu o art. 445 § 1 k.c. Wskazuje się, że stosowanie tych kryteriów w drodze prostej analogii na gruncie art. 446 § 4 k.c. jest zawodne, gdyż art. 446 § 4 k.c. nie wiąże wystąpienia krzywdy ze szkodą na osobie ujętą w kategoriach medycznych; uszczerbek na zdrowiu czy rozstrój zdrowia nie stanowią koniecznej przesłanki przyznania zadośćuczynienia w oparciu o art. 446 § 4 k.c., ich ewentualne wystąpienie wpływa na rozmiar należnego zadośćuczynienia.

Pewnych wskazówek, co do kryteriów ustalania zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. dostarcza uzasadnienie powołanej nowelizacji kodeksu cywilnego. Wskazano w nim między innymi, że skoro zadośćuczynienie istnieje w sytuacji naruszenia dóbr osobistych, o których mowa w art. 23 k.c., to tym bardziej taka możliwość powinna istnieć w przypadku śmierci osoby bliskiej, która w istotny sposób narusza sferę psychicznych odczuć jednostki. Zwłaszcza, że przed nowelizacją kodeksu cywilnego, sądy przyznawały osobom najbliższym zmarłego zadośćuczynienie pieniężne na podstawie art. 448 k.c. Natomiast, wprowadzając omawiany przepis polskie prawo idzie śladem tych systemów prawa cywilnego, w których przedmiotem ochrony jest nie tylko majątek, ale także sfera przeżyć psychicznych człowieka.

W orzecznictwie dominuje zapatrywanie, które Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela, iż ustalenie wysokości zadośćuczynienia w oparciu o art. 446 § 4 k.c. winno nastąpić według kryteriów branych pod uwagę przy zasądzaniu zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych (art. 23 k.c. i art. 24 k.c. w związku z art. 448 k.c.), z uwzględnieniem ciężaru gatunkowego naruszonego dobra. Albowiem, na ogół utrata osoby najbliższej stanowi większą dolegliwość psychiczną dla członka rodziny zmarłego, niż naruszenie jego innych dóbr osobistych.

W odniesieniu do zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, przyznawanego w oparciu o art. 448 k.c., w judykaturze wskazuje się natomiast, że ustalając wysokość tego zadośćuczynienia należy mieć na względzie rodzaj naruszonego dobra osobistego, stopień jego naruszenia, zakres negatywnych konsekwencji wynikających z faktu naruszenia dobra osobistego, jak również stopień winy sprawcy naruszenia (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2008 roku, I CSK 319/07, Monitor Prawniczy 2008 rok, nr 4, poz.172).

Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia należy mieć na względzie średni przewidywany czas życia zmarłego członka rodziny, zamieszkiwanie ze zmarłym i pozostawanie z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, posiadanie przez uprawnionego innych członków rodziny, rodzaj zdarzenia powodującego śmierć osoby najbliższej, jego okoliczności, kwestię wykrycia i ukarania sprawcy czynu niedozwolonego będącego przyczyną śmierci osoby najbliższej.

Jednocześnie, w odniesieniu do roszczeń opartych na art. 446 § 4 k.c., podkreśla się, że w każdym wypadku wysokość zadośćuczynienia powinna zostać ustalona z uwzględnieniem okoliczności, że śmierć każdej osoby jest zdarzeniem pewnym, które prędzej czy później musi nastąpić. Tym samym zadośćuczynienie przewidziane w powołanym przepisie rekompensuje w istocie jedynie wcześniejszą utratę członka rodziny.

Natomiast odwołanie się do przeciętnego poziomu zamożności społeczeństwa może mieć jedynie charakter posiłkowy i nie powinno przesłaniać innych ważniejszych przesłanek ustalenia należnych kwot zadośćuczynienia (P. Hyrlik” Zadośćuczynienie za śmierć tylko dla członków najbliższej rodziny”; Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 kwietnia 2010 roku, I ACa 178/10, OSA 2010 rok, nr 3, poz.24).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy należy wskazać, iż powódka była bardzo silnie związana ze zmarłym bratem, który praktycznie był dla niej osobą najbliższą, obok syna powódki. Jednakże z uwagi na fakt, iż syn powódki jest osobą dorosłą, zamieszkuje poza Ł. i nie ma codziennego kontaktu z matką to właśnie zmarły brat był najbliższą jej osobą, z którą miała codzienny kontakt i któremu prowadziła gospodarstwo domowe. Obecność zmarłego brata w życiu powódki była zatem niezwykle istotna. Z dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych wynika, że zmarły aktywnie i z oddaniem uczestniczył w życiu swojej siostry, pomagał jej we wcześniejszym okresie w opiece nad dzieckiem, był wsparciem w okresie rozvodu powódki, jak również wspierał powódkę finansowo.

Wiadomość o jego śmierci, nagłej i nie przewidywalnej, była szokiem dla powódki, która nagle straciła jedną z dwóch najbliższych jej osób. Znaczenie mają również okoliczności, w których doszło do śmierci brata powódki. J. P. (2) zginął w wypadku samochodowym, który wjechał pod pociąg, a zatem w okolicznościach niezwykle dramatycznych i drastycznych. Powódka opisuje emocje w związku z dowiedzeniem się o śmierci brata, jest tożsamy w trakcie przesłuchania w sądzie, jak i podczas wywiadu z biegłym psychologiem. Wskazuje na ból, żal, płacz powodów, nieprzespane noce. Warto przy tym podkreślić, iż biegły wydający opinię w tej sprawie, stwierdził, że uczucia opisywane przez powódkę były adekwatne do sytuacji. Nie ma w tej relacji nadmiernego uzewnętrznienia, dramatyzmu, wyolbrzymienia uczuć. Powódka opisuje swój stan oraz zmiany w zachowaniu powodów w sposób dość oszczędny. Przyznaje także, że emocje złagodniały, choć w rodzinie pozostał smutek, a z utratą osoby najbliższej nie może się pogodzić.

Z punktu widzenia dochodzonych roszczeń znaczenie mają również konsekwencje, jakie wywołała śmierć brata w życiu powódki, która popadła w stan przygnębienia i smutku, a w chwili obecnej jest osobą praktycznie samotną. Do chwili obecnej powódka regularnie odwiedza grób brata. Powódka nadal bardzo tęskni za bratem, często zastanawia się jak on zachowałby się w określonych sytuacjach życiowych.

Biorąc pod uwagę kwotę 10 000 złotych wypłaconą w postępowaniu likwidacyjnym Sąd ocenił, iż niewygórowanym zadośćuczynieniem dla powódki jest kwota 20 000 złotych (łącznie kwota 30 000 złotych).

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Zasadą prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Zgodnie z art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Niespełnienie świadczenia w terminie powoduje po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (§ 2 art. 481 k.c.). Zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia przewidziane w art. 446 § 4 k.c. ma charakter zobowiązania bezterminowego. Jego przekształcenie w zobowiązanie terminowe może nastąpić w wyniku wezwania wierzyciela (pokrzywdzonego) skierowanego wobec dłużnika do spełnienia świadczenia. W przedmiotowej sprawie powodowie żądali zasądzenia odsetek od dochodzonej pozwem kwoty od dnia 10 kwietnia 2014 roku, a więc od dnia następnego, w którym pozwany odmówił wypłaty zawnioskowanego zadośćuczynienia. Wobec powyższego Sąd orzekł o odsetkach zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany przegrał proces w połowie. Zgodnie zatem z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.) winien zwrócić powódce poniesione przez nią koszty procesu. Na koszty poniesione przez powódkę w kwocie 4717 złotych składa się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych oraz zaliczka na wynagrodzenie biegłego w kwocie 300 złotych. Pozwany poniósł koszty procesu w kwocie 3034 złotych, na które składa się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych oraz zaliczka na wynagrodzenie biegłego w kwocie 600 złotych. Łącznie koszty procesu wyniosły 7751 złotych (4717 złotych plus 3034 złotych), a zatem na rzecz powódki należało zasądzić od pozwanego kwotę 841,50 złotych.

O pozostałych kosztach w niniejszej sprawie orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2010.90.594 j.t. ze zm.) w zw. z art. 98 k.p.c. nakazując pobranie od powódki i pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 304,84 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów procesu, na którą to kwotę składają się koszty wynagrodzenie biegłego.